

**ANKARA ÜNİVERSİTESİ HUKUK FAKÜLTESİ CİNSEL
İSTİSMARI KLİNİĞİ ÖĞRENCİLERİ TARAFINDAN
HAZIRLANAN TCK'NIN "CİNSEL DOKUNULMAZLIĞA
KARŞI SUÇLAR" ve "AİLE DÜZENİNE KARŞI SUÇLAR"
BÖLÜMLERİ HAKKINDA KANUN TASLAĞI**

**ANKARA ÜNİVERSİTESİ HUKUK FAKÜLTESİ
İNSAN HAKLARI HUKUKU KLİNİKLERİ HAKKINDA**

Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi
2014-2015 Öğretim Yılı 4. Sınıf Öğrencileri*

Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi'nde yürütülen İnsan Hakları Hukuk Kliniği dersi üç aşamalı olup, ilk iki aşamayı geçen öğrenciler bu derse alınmaktadır. İlk iki aşamada kliniğe gelmeden önce öğrencilerin belirli seçimlik dersleri almaları ve belirli uygulamaya yönelik çalışmalarda bulunmaları gerekmektedir. Bu şekilde öğrencilerin kliniğe, teorik ve uygulama perspektifleriyle katılmaları sağlanmak istenmektedir. Teorik perspektifte de özellikle öğrencilerin insan haklarına dayalı bakış açısından hareket etmeleri sağlanmaya çalışılmaktadır. Klinikte öğrenciler uzmanlık alt konularına ayrılarak, konuyla ilgili öğretim elemanlarının da desteğiyle küçük alt gruplar halinde çalışmaktadırlar. Klinik konuları her sene değişmekte ve insan haklarıyla ilgili konulardan seçilmektedir.

Çocukların cinsel istismarı da insan haklarıyla yakından ilgilidir. Kliniğe katılan öğrencilere yönelik konunun önemi kavramaya yönelik çalışmaların ardından, mevcut problemlere ne şekilde çözüm bulacaklarına dair çözüm önerileri hazırlamaları ve bilgilendirme yapımları istenmiştir. Bunun üzerine öğrenciler Uçan Süpürge Derneği'nde sunumlar yapmışlar ve sonuçta bir kanun taslağı hazırlamaya karar vermişlerdir. Dr. Fahri Gökçen Taner'in koordinatörlüğünde yapılan bu çalışmada, öğrenciler konunun önemini kavradıkları gibi, çalışmadan somut bir sonuç çıkartmayı da başarmışlardır. Öğrencilerin hazırladığı bu taslak, bir çözüm önerisi niteliğini taşımaktadır.

Prof. Dr. Gülriz Uygur

* Şerife AKTAŞ, Gözde ATILGAN, Duygu AYDAR, Onur BÜYÜKDENİZ, Cihat ESEN, Mine KILIÇ, Nalan Ebrar ÖZCAN, Dilay ŞEN, Buse UYGUN, Ayşe UZUN

BİZ KİMİZ?

Bizler Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi, 2014-2015 Öğretim Yılı dördüncü sınıf öğrencileriyiz. 2012 yılında “Hukukta Kadın”, “Hukuk ve Etik” derslerinde, Prof. Dr. Gülriz Uygur yönetiminde, İnsan hakları konusunu özellikle “kadın” ve “çocuk” kavramları çerçevesinde inceledik. 2013 yılında Adalet Bakanlığı’nın işbirliğiyle Aile Mahkemeleri’nde gözlemler yaparak raporlar hazırladık. Yılın sonunda gruplara ayrılarak Ankara Barosu Eğitim Merkezi’nde çeşitli konularda sunumlar yaptık. 2014 yılında ise “Hukuk Klinikleri ve İnsan Hakları” dersi kapsamında oluşturulan 12 klinikten biri olan “Cinsel İstismar” kliniğinde Dr. Fahri Gökçen Taner ile çalışmalarımızı yürüttük. Bu klinik bünyesinde öncelikle cinsel suçlara ilişkin sunumlar yaptık ve konuyu bütünsel olarak tartıştık. Ele aldığımız konular “çocuk istismarı”, “reşit olmayanla cinsel ilişki” suçları, “ensest”, “zorla evlendirme” konuları ve “2005’ten bu yana çocuğun cinsel istismarı ile ilgili kanun değişiklikleri ve kanun tasarıları” oldu. Amacımız ise sivil toplum kuruluşlarıyla iletişim içinde olmak ve çalışmalar sonunda somut bir sonuç çıkarabilmektir. Uçan Süpürge Derneği’nde yaptığımız sunumlarla konuyu sivil toplumla tartışmayı olanağı bulduk.

İkinci dönem ise tamamen gönüllülük esasına dayanan bir çalışmayla Türk Ceza Kanunu’nun “Cinsel Dokunulmazlığa Karşı Suçlar” bölümünü yeniden düzenleyen bir taslak hazırladık. Aslında bu ilk dönemin sonunda tamamlamamız gereken amaçlardan biriydi. Ancak konu üzerinde hakimiyet sağlamanın ve gerekçeli bir kanun hazırlamanın güçlüğü karşısında, ders bitti, notlarımızı aldık ama çalışmayı sürdürdük.

Belirtmek gerekir ki bu gerçek bir kanun taslağı olmadığından, kanun taslağı konusunda bilinen şekil kuralları zaman zaman ihmal edilmiştir. Son dönemde gerekçesi madde tekrarından ibaret kanun değişikliklerine sıkça rastlanmaktadır. Bu çalışmayı yaparken gerekçeli bir kanun yapmanın ne kadar güç olduğunu ve emek gerektirdiğini de görmüş olduk. Bundan sonra yapılacak kanunların yeterli ve anlaşılabilir gerekçeler içermesini umduğumuzu da bu vesileyle dile getirmek istiyoruz. Anayasa Mahkemesi’nin 25.11.2015 tarihinde 2015/100 sayılı kararıyla TCK’nın 103/2. maddesini iptal etmesi ve kararın yürürlüğünü bir yıl erteleme, konuya ilişkin daha iyi bir düzenleme yapmak için bir fırsat olabilir.

5237 SAYILI TÜRK CEZA KANUNU'NUN "CİNSEL DOKUNULMAZLIĞA KARŞI SUÇLAR" ve "AİLE DÜZENİNE KARŞI SUÇLAR" BÖLÜMLERİ HAKKINDA KANUN TASLAĞI GENEL GEREKÇE

5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun "Cinsel Dokunulmazlığa Karşı Suçlar" kısmı somut olaylar karşısında yetersiz kalmaktadır. Haziran 2014'te yapılan 6545 sayılı Kanun da bu konuda etkin bir çözüm sağlayamamıştır. Son yıllarda, sivil toplum örgütlerinin ve kadın kuruluşlarının mücadeleleri sonucuyla cinsel suçlar daha görünür hale gelmiştir.

Cinsel suçların oluş biçimi, fail ve mağdurun özellikleri, toplumsal kültürel yapı, devletin cinsel suç politikası gibi etkenler cinsel suçların yargılama aşamasını zorlaştırmaktadır. Mağdurun yargılama esnasında yeniden mağdur edilmesi cinsel suçlarda korunan hukuki menfaatle bağdaşmamaktadır.

Anayasa'nın 5. maddesi devlete "kişilerin ve toplumun refah, huzur ve mutluluğunu sağlama, kişinin temel hak ve hürriyetlerini koruma ve bunun önündeki sosyal engelleri kaldırma" ödevlerini yüklemektedir. Cinsel suçların Türk Ceza Kanunu'nda kapsayıcı bir şekilde yer alması da bu ödevin bir sonucudur.

İlk olarak; bu suçların "Cinsel Dokunulmazlığa Karşı Suçlar" başlığı altında düzenlenmiş olması kanaatimizce doğru değildir. Bu düzenleme, korunan hukuki menfaatin; insanın fiziki varlığı, bedeni olduğu algılamasına sebebiyet vermektedir. Cinsel dokunulmazlık, cinsel özgürlüğün negatif yönüne karşılık gelmektedir yani bireylere "yapmama ödevi" yüklemektedir. Oysa "Cinsel özgürlük" hukukun izin verdiği sınırlar içerisinde, bireyin cinselliğe ilişkin seçimlerini serbestçe yapabilme özgürlüğüdür. Çocuklarda cinsel özgürlük kavramı ise iki açıdan incelenmelidir. On beş yaşını tamamlamamış veya tamamlamış olmakla birlikte fiilin anlam ve sonuçlarını kavrama yeteneği gelişmemiş olan çocukların cinsel özgürlükleri üzerinde tasarruf hakları yokken, diğer çocukların cinsel özgürlükleri üzerinde tasarruf haklarının varlığını kabul etmek gerekir. Bununla birlikte cinsel suçlarda ihlal edilen hukuki menfaatin, çocukların doğru ve düzgün cinsel gelişimi olduğu dikkate alındığında çocukların cinsel gelişimini dış müdahalelere maruz kalmaksızın tamamlaması da cinsel doku-

nulmazlığın değil, cinsel özgürlüğün içinde değerlendirilebilir. Bu sebeplerle cinsel suçların “Cinsel Özgürlüğe Karşı Suçlar” başlığı altında düzenlenmesi daha uygun olacaktır.

6545 sayılı Kanun değişikliğiyle cinsel suçlarda genel olarak cezaların artırılması yoluna gidilmiştir. Bu değişikle “beden ve ruh sağlığının bozulması” ağırlaştırıcı bir neden olmaktan çıkarılmıştır. Bu fiillere maruz kalanların çeşitli muayenelerden geçirilerek beden ve ruh sağlığının bozulduğunun kanıtlanması zorunluluğunun kaldırılması doğru bir uygulamadır; ancak bunun cezaların içine yedirilerek cezaların artırılması yoluna gidilmesi uygun değildir. Cezaların artırılması, uygulamada hakimleri vicdani olarak alt sınıra yakın cezalar vermeye yönlendirmektedir. Oysa asıl önemli olan, cezanın mutlak bir şekilde uygulanacağı kanaatinin toplumda egemen olmasıdır. Böylelikle bireylerin suç işlemeden önce düşünmeleri ve suç işlemekten kaçınmaları sağlanabilir. Yargılamanın suçun işlenmesinden sonra kısa bir süre içinde tamamlanarak gerekiyorsa faile ceza verilmesi ve toplumda cezadan kaçma ihtimalinin olmadığı izleniminin yaratılması, cezanın caydırıcılığı açısından çok önemlidir. Nitekim Beccaria da yaklaşık 250 yıl önce bu hususu “suçu önleyen en önemli frenlerden biri cezaların ağırlığı değil, cezaların kaçınılmaz olmalarıdır” şeklinde ifade etmiştir.

Çalışma grubumuzun asıl konusu çocukların cinsel istismarıdır. Fakat kanun taslağımızda 5237 sayılı TCK’nın 102. ve 105. maddeleri de, asıl çalışma konumuzla bağlantılı olması nedeniyle 103. maddeye paralel olarak düzenlenmiştir. 103. madde için yapılacak açıklamalar 102. ve 105. madde için de geçerli olacaktır. Taslakta öne çıkan noktalar şu şekilde özetlenebilir:

Çalışmamızda 103. maddede yer alan cezalar orantılılık ilkesi ışığında yeniden düzenlenmiş, farklı ve keyfi uygulamalara yol açan ifadeler değiştirilmiştir. Nitekim Anayasa Mahkemesi de çalışmamız yayına gönderildiği sırada 12.11.2015 tarihinde 2015/100 sayılı kararıyla TCK’nın 103/2. maddesinde bulunan “16 yıldan aşağı olmamak kaydıyla” hapis cezası öngören düzenlemeyi, orantılık ilkesine ve hukuk devletin gereklere aykırı bularak, karar bir yıl sonra yürürlüğe girmek üzere iptal etmiştir. Kanımızca bu karar, benimsediğimiz yaklaşımın doğru olduğunun açık bir göstergesidir.

Çalışma grubumuzca 104. maddedeki reşit olmayanla cinsel ilişki suçunun taslakta yer almamasına oy birliğiyle karar verilmiştir.

6545 sayılı Kanun'la TCK'nın 104. maddesine eklenen ensest benzeri düzenleme grubumuzca uzun süre tartışılmış ve doktrinde de tartışmalı olan ensest konusunun suç olarak düzenlenmemesi gerektiğine oy çokluğuyla karar verilmiştir. Sosyolojik bir sorun olan, Birleşmiş Milletler tarafından 'modern kölelik biçimi' olarak tanımlanan 'Zorla Evlendirme' konusuna da TCK'nın 'Aile Düzenine Karşı Suçlar' bölümüne 230/A maddesi eklenerek çözüm getirilmeye çalışılmıştır. Ayrıca TCK'nın 230. maddesinde de gerekli görülen değişiklikler yapılmıştır.

Taslağımızda reşit olmayanla cinsel ilişki suçuna yer verilmemiştir. Bunun ilk nedeni olarak hükmün hukuki konu bakımından sorunlu olması ifade edilebilir. Suçun yürürlüğe girmesinden bu yana doktrinde hukuki konunun ne olduğu hususunda cinsel dokunulmazlık, cinsel özgürlük ve çocuğun doğru ve düzgün cinsel gelişimi görüşleri ileri sürülmüştü. Ancak suçun kişinin üzerinde tasarruf edebildiği cinsel özgürlüğüne ilişkin rızasına rağmen kanunda düzenlenmiş olması hukuki konuya ilişkin doktrindeki görüşleri temelinden sarsmakta ve ceza hukuku tarafından korunmaya değer bir menfaat olmadığını ortaya koymaktaydı. Bir cinsel davranışın toplumca benimsenmemesi ile bunun ceza kanunu tarafından suç olarak düzenlenmesi arasında farklar bulunduğundan bu konunun ceza kanununda düzenlenmesi daha uygun bulunmuştur.

Cinsel ilişkiye giren kişilerin her ikisinin de 15-18 yaş arasında ve fiilin anlam ve sonuçlarını algılayabilecek durumda olması halinde kimin fail, kimin mağdur olacağı kanunun yürürlüğe girişinden bu yana tartışılmakta olan bir sorundu. Doktrinde bu suçun 18 yaşın üzerindeki bir kişi tarafından işlenebileceği ifade edilmekteyse de bunun kanuna dayanan bir gerekçesi bulunmamaktaydı. Kanunun lafzı, fail ve mağdurun belirlenmemesi sonucunu doğurduğu için bu yoruma ulaşılabileceğini savunanlar olduğu gibi, kanun koyucunun cezalandırmak istediği hususun cinsel olgunluğa ulaşmamış kişiyle bu olgunluğa ulaşmış kişinin ilişkisi olduğunu savunanlar da vardı. Ayrıca bu durumda her iki tarafın fail ve her iki tarafın mağdur olduğunu ileri süren bir görüş de bulunuyordu. Bu son görüşe göre kişilerin karşılıklı gerçekleştirdiği iki fiil vardı. Bu halde her iki çocuk da gerçekleştirdiği fiil bakımından fail ve kendisine karşı gerçekleştirilen fiil bakımından mağdur durumuna düşüyordu. Ancak fail ve mağdur sorunu aşılmış olsa da şikâyet hakkına kimin sahip olacağı sorunu bu durumda da varlığını devam ettirmekte, şikâyet hakkını her iki kişiye de tanımak bir zorunluluk olmaktaydı.

Kanunilik ilkesi gereğince bir suçta kimin fail kimin mağdur olduğunun açıkça tespiti zorunludur. Aksi halde ceza normu kendinden beklenen amacı gerçekleştiremeyecektir. Fail ve mağdurun kanunilik ilkesi çerçevesinde tespit edilemediği bu suçta, düzeltici yorumlarla sonuca ulaşılması ceza hukuku tekniği ile bağdaşmayacağından suçun düzenlenmemesi gerektiği hususunda bu noktada da görüş birliğine varılmıştır.

Kişinin üzerinde tasarruf edebileceği bir özgürlüğüne ilişkin rızası varsa bu rıza üzerine gerçekleştirilen fiiller ceza hukukumuzda göre suç oluşturmaz. Bu nedenle reşit olmayanla cinsel ilişki suçunda fiile başta rıza gösteren kişiye, şikâyet hakkı tanınarak fiilin suç teşkil etmesi, ne cinsel özgürlüğe karşı suçlar başlığı ile ne de ceza hukuku kuralları ile bağdaşır. Bu çelişki suçun düzenlenmemesini zaruri kılmaktadır.

104. maddenin ikinci ve üçüncü fıkralarında ise suçun; mağdur ile arasında evlenme yasağı bulunan kişi, evlat edineceği çocuğun evlat edinme öncesi bakımını üstlenen veya koruyucu aile ilişkisi çerçevesinde koruma, bakım ve gözetim yükümlülüğü bulunan kişi tarafından işlenmesi halinde re'sen kovuşturulacağı düzenlenmişti. Bu düzenlemede sayılan kişilere çocuğun rıza göstermesi diğer kişilerden farklı olarak daha kolaydır zira bu kişilerin çocuk üzerindeki hüküm ve nüfuzu bulunmaktadır. Alman ve İtalyan Ceza Kanunlarında çocukların cinsel istismarı suçu kapsamında bu nitelikli hallerin rıza verme yaşını yükselten nedenler arasında bulunduğu göz önüne alınırsa ilgili düzenlemelerin reşit olmayanla cinsel ilişki suçu başlığı altında ve sadece cinsel ilişki ile sınırlı olarak değil çocuğun cinsel istismarı suçu kapsamında düzenlenmesi daha yerinde olurdu. Ayrıca bu fıkralar yukarıda açıkladığımız suçun bizatihi varlığından kaynaklanan sorunları da ortadan kaldırmamaktadır. Bu nedenle böyle bir suçun ve bu fıkraların kanunda yer almaması gerektiği düşünülmüştür.

Ensest, en geniş tanımla bir toplumun yerleşmiş törelerine göre evlenmeleri yasak olan hısımların, aralarında cinsel ilişki kurması; bir aile ünitesi içinde karı koca dışındaki bireylerin ya da yakın kan akrabalığı olanların arasındaki bilinçli cinsel uyarılmayı içeren yakın fiziksel ilişkidir.

Ensest düzenlemesi açısından öncelikle rızaya dayalı ve rızaya dayanmayan olarak ayırım yapılmalıdır. Ceza hukukunun ele aldığı ensest, aralarında evlenme yasağı bulunan yetişkinler arasında yaşa-

nan rızaya dayalı cinsel davranışlardır. Bu anlamda ceza hukuku rızaya dayalı ensesti ele almaktadır. Bu nedenle tartıştığımız konu rızaya dayalı ensesttir. Nitekim rızaya dayanmayan ensest; aile içinde yaşanan cinsel ilişkiler, cinsel istismar veya cinsel saldırı suçuna vücut vermektedir. Rızaya dayanan cinsel davranışlar ise aramızda çokça tartışmalara yol açmış ve muhtelif sebeplerle düzenlenmeye uygun bulunmamıştır. Şöyle ki:

Öncelikle korunan hukuki konu tartışmalıdır. Ensest ile ilgili düzenleme yapılan ülkelere baktığımızda korunan menfaatin farklılığı göze çarpmaktadır. Geçmişten bu yana menfaatler arasında; aile birliği ve düzeni, genel ahlak, ırkın sağlığı, insanlık özsaygısı, cinsel ahlak veya çocukların korunması amacı olduğu ileri sürülmüş ancak korunan menfaatler zaman içinde değişmiştir. Günümüze göre değerlendirildiğinde ensestin ırkın sağlığı ile açıklanması uygun değildir.

Hukuki konunun ailenin düzeni ve birliğinin korunması olduğu savunulup aileye karşı suçlarda düzenlendiğinde her iki tarafın da rızası kapsamında cinsel ilişki yaşandığından burada mağdurun kim olduğu saptanamamaktadır. Aynı zamanda şikâyet hakkının kime ait olacağı da muammadır. Re'sen kovuşturulduğu takdirde özel alanı herkesin müdahalesine açık hale getireceği ve özel hayatın gizliliğinin ihlal edileceği hususu da göz ardı edilemez. Rızayı hukuka uygunluk nedeni olarak ele aldığımızda da fiil suç teşkil etmeyecektir.

Korunan menfaat genel ahlak kapsamında ele alındığında ise kişilerin rızasıyla gerçekleştirdiği fiilin toplum tarafından ayıplandığı gerekçesiyle ceza kanununa konulması ahlakçılığa vücut verecektir. Ensestin ceza kanununda olması her ne kadar toplumu bilinçlendirmek adına düşünülebilirse de açıklanan hukuki nedenlerle ensest, ceza kanununda düzenlenmemeli ve bu konunun çözümü kültüre bırakılmalıdır.

YAPILAN DEĞİŞİKLİKLERİ GÖSTEREN MADDE GEREKÇELERİ

CİNSEL ÖZGÜRLÜĞE KARŞI SUÇLAR

Cinsel saldırı

MADDE 102.-(1) Cinsel davranışlarla bir kimsenin vücut dokunulmazlığını ihlâl eden kişi, mağdurun şikâyeti üzerine, **dört** yıldan **yedi** yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır. Cinsel davranışın sar-

kıntılık düzeyinde kalması hâlinde **iki yıldan dört** yıla kadar hapis cezası verilir.

(2) Fiilin vücuda **anal, oral veya vajinal yoldan** organ veya sair bir cisim sokulması **veya mağduru bu davranışlarda bulunmaya veya maruz kalmaya zorlamak** suretiyle gerçekleştirilmesi durumunda, **on yıldan on beş yıla kadar** hapis cezasına hükmolunur. ...

(3) Suçun;

...

e) İnsanların toplu olarak bulunduğu ortamların sağladığı kolaylıktan faydalanmak suretiyle, işlenmesi hâlinde, yukarıdaki fıkralara göre verilen cezalar yarı oranında artırılır.

...

Madde gerekçesi:

Cinsel saldırı suçu 103. maddede düzenlenen çocuğun cinsel istismarı suçundan, mağdurunun yetişkin olması bakımından ayrılır. Dolayısıyla burada 103. madde ile paralel değişiklikler yapılmış ve cezalarda orantılılık amaçlanmıştır. 103.maddenin gerekçesinde yapılacak açıklamalar cinsel saldırı suçu için de geçerli olacaktır.

Çocuğun cinsel istismarı

MADDE 103.- (1) Çocuğu cinsel yönden istismar eden kişi altı yıldan on yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır. Cinsel istismarın sarkıntılık düzeyinde kalması halinde, üç yıldan altı yıla kadar hapis cezası verilir. **Sarkıntılık düzeyinde kalmış suçun failinin çocuk olması halinde soruşturma ve kovuşturma yapılması mağdurun, velisinin veya vasisinin şikayetine bağlıdır.**

Cinsel istismar deyiminden;

a) On beş yaşını tamamlamamış veya tamamlamış olmakla birlikte **fiilin anlam ve sonuçlarını** kavrama yeteneği gelişmemiş olan çocuklara karşı **vücut teması ile gerçekleştirilen** her türlü cinsel davranış,

b) Diğer çocuklara karşı, rızaları hilafına gerçekleştirilen cinsel davranışlar anlaşılır.

(2) Cinsel istismarın vücuda **anal, oral veya vajinal yoldan** organ veya sair bir cisim sokulması suretiyle **veya mağduru bu davranış-**

larda bulunmaya veya maruz kalmaya zorlamak suretiyle gerçekleştirilmesi durumunda, **on iki yıldan aşağı olmamak üzere** hapis cezasına hükmolunur.

(3) Suçun,

...

b) İnsanların **toplu olarak bulunduğu** ortamların sağladığı kolaylıktan faydalanmak suretiyle,

...

d) Vasi, eğitici, öğretici, bakıcı, koruyucu aile veya sağlık hizmeti veren ya da koruma, bakım veya gözetim yükümlülüğü bulunan kişiler tarafından, **bu yükümlülüklerin sürekli olup olmadığı veya ne kadar sürdüğü önemli olmaksızın,**

...

f) Cebir veya tehditle işlenmesi halinde ise yukarıdaki fıkralara göre verilecek ceza, üçte birinden üçte ikisine kadar artırılarak hükmolunur.

...

Madde gerekçesi:

Bu maddede çocuğun cinsel istismarı suçu beş fıkra halinde düzenlenmiştir:

Birinci fıkrada vücut temasıyla gerçekleştirilen fakat organ veya sair cisim sokma boyutuna varmayan cinsel davranışlar, suçun basit şekli olarak korunmuş ve cezası 6-10 yıl aralığında düzenlenmiştir. 6545 sayılı Kanun'la düzenlenen, ani ve süresiz temas şeklindeki davranışların oluşturduğu suçun hafif şekli olan sarkıntılık korunmuştur. Bu düzenleme ile uygulamada sarkıntılık fiillerine temel cezadan uzaklaşmayarak ceza verilmesi durumunun önüne geçilmesi ve ceza miktarının suçun temel şeklinden az bırakılması ihtiyacı nedeniyle 6545 sayılı Kanun'la amaçlanan orantılılık korunmuştur. Ani temaslara korunan menfaatin ağırlığı dikkate alınarak kendi içinde derecelendirilecek ve suçun basit şeklinden ayrılacaktır.

Maddenin birinci fıkrasının son halinde yer alan, 6545 sayılı Kanun'la getirilen " ...sarkıntılık düzeyinde kalmış olan suçun failinin çocuk olması halinde, soruşturma ve kovuşturma yapılması, mağdurun velisinin veya vasisinin şikâyetine bağlıdır." ifadesine yer verilmemiştir. Bu düzenleme ile zorla veya hukuken geçerli olmayan bir rıza ile gerçekleştirilen ve faili-

lin çocuk olduğu sarkıntılık fiilleri mağdurun veli veya vasisinin şikâyetine bağlanmıştı. Oysa asıl sorun çocuklar arasında hukuken geçerli olmasa bile, rızayla gerçekleştirilen tüm cinsel davranışlardır. Dolayısıyla bu düzenleme uygulama alanı oldukça kısıtlı olan ve gerekli görmediğimiz bir düzenlemedir. Ayrıca bu düzenleme ile fail olan çocuğun durumu mağdurun veli veya vasisinin tercihine bırakılmaktadır. Dolayısıyla bu ifadenin çıkarılması yerinde görülmüştür.

Maddenin son halinde birinci fıkranın (a) bendinde “filin hukuki anlam ve sonuçlarını anlama yeteneği gelişmemiş olan çocuklara” ifadesi yerine, bu çocuklarda hukuki anlam ve sonuç anlama yeteneği bulunması beklenemeyeceğinden, “filin anlam ve sonuçlarını kavrama yeteneği gelişmemiş olan “ ifadesi tercih edilmiştir. Çünkü bu konuda önemli olan mağdur olan çocuğun fiilin sosyal anlam ve sonuçlarını algılayabilmeleridir. Bu çocuklara karşı gerçekleştirilen cinsel davranışlar açısından rıza fiili suç olmaktan çıkarmayacaktır. Yani bu çocuklara karşı gerçekleştirilen her türlü cinsel davranış cinsel istismar olarak kabul edilmiştir. Maddede vücut teması ölçütünün yer alma nedeni ise, çocuklara karşı gerçekleştirilen ve vücut teması içermeyen cinsel davranışların 105. maddede düzenlenen” cinsel taciz” suçunun ağırlaştırıcı nedeni olmasıdır.

Birinci fıkranın (b) bendinde ise son düzenlemede yer alan “cebir, tehdit, hile veya iradeyi etkileyen başka bir nedene dayalı olarak “ gerçekleştirilmesi şartına yer verilmemiş, bunun yerine “rızaları hilafına” denilerek lafız amaca uygun hale getirilmiştir. Çünkü bu nitelendirme; cebir, tehdit, hile gibi iradeyi etkileyen nedenlere bağlı düzenlenmeyen cinsel saldırı suçu ve cinsel istismar fiilleri bakımından ortaya konan ayırım ölçütüne aykırılık oluşturmaktadır. Cebir, tehdit, hile ölçütleri 104.maddede düzenlenen “reşit olmayanla cinsel ilişki” suçunun bir yansımasıdır. Dolayısıyla cinsel istismar suçunda yer almaması gereken bir ölçüttür. Ayrıca söz konusu ifade, bu bent kapsamındaki çocuklara söz konusu davranışlar karşısında direnme yükümlülüğü yüklemekte ve uygulamada cebir, tehdit, hile gibi nedenler yoksa rıza vardır anlayışına yol açabilmektedir. Oysa buradaki düzenlemenin amacı bu çocukların söz konusu davranışlara rızalarının olmadığı halleri cezalandırmaktır.

5237 sayılı Kanun’un 102. maddesinin ikinci fıkrasında ve 103. maddesinin ikinci fıkrasında fiilin organ ya da sair cisim sokulması suretiyle gerçekleşebileceği, kanun gerekçesinde ise sokmanın yalnızca anal, oral ve vajinal yoldan olabileceğini belirtmiştir. Ancak belirtilen fiillerin hangi yollar-

la işlenebileceği hususunun kanunda yer alması gerekirken, bu yolların gerekçede yer alması kanunilik ilkesiyle çelişmektedir. Bu nedenle, "anal, oral veya vajinal yoldan" ifadesi kanun maddesine eklenmiştir.

Erkeğin, kadın veya erkek tarafından cinsel ilişkinin aktif tarafı olmaya zorlanması durumunda hangi suçun oluşacağı tartışmalıdır. Bu tür olaylarda cinsel davranışlarla kişinin vücut bütünlüğünün ihlal edildiği kesin olmakla birlikte, bu suçun nitelikli halinin gerçekleşmesi için zorlama yorumlarına gidilmektedir. Hâlbuki kadının veya erkeğin cinsel özgürlüğü arasında fark bulunmamaktadır. Bir kadına zorla organ ya da sair cisim sokulması suçun nitelikli haline vücut verirken, erkeğin bu tür davranışlara katlanmaya zorlanması veya bu tür davranışlarda bulunmaya zorlanması suçun basit haline vücut verecektir. Bu yaklaşım eşitlik ilkesine aykırıdır. Aynı şekilde failin iki kişiyi birbirleriyle cinsel ilişkiye zorlaması halinde, mağdurlardan aktif taraf açısından suçun basit hali gerçekleşmiş olurken pasif taraf açısından suçun nitelikli hali gerçekleşmiş olacaktır ki bu da eşitlik ilkesine aykırıdır. Bu nedenle biz kanun maddesine "mağduru bu davranışlarda bulunmaya zorlamak veya maruz kalmak" ifadesi eklenmiştir. Böylece bu tür davranışlarda bulunmaya zorlayan kişiler bakımından suçun nitelikli hali vücut bulacaktır.

Genel gerekçede de bahsettiğimiz üzere cezaların arttırılması hâkimlerin vicdani olarak alt sınırdan ceza vermeye yakın olmasına neden olmaktadır. Bu nedenle 103/2. maddedeki ceza "on iki yıldan aşağı olmamak kaydıyla" şeklinde düzenlenmiştir. Bu hüküm, Anayasa Mahkemesi'nin söz konusu düzenlemeyi bir yıl sonra yürürlüğe girmek üzere 25.11.2015 tarihinde 2015/100 sayılı kararıyla iptal etmesine yol açan "16 yıldan aşağı olmamak kaydıyla" düzenlemesine göre, daha orantılı bir cezayı içermektedir.

5237 sayılı TCK'nın 103. maddesinin üçüncü fıkrasında cinsel istismar suçunun ağırlaştırıcı nedenleri düzenlenmiştir. Yapılan son değişiklikle 103. maddenin üçüncü fıkrasının b bendinde "insanların toplu olarak bir arada yaşama zorunluluğunda bulunduğu ortamların sağladığı kolaylık" ifadesine yer verilmiştir. 5237 sayılı Kanun'da bulunan ifadenin aslında kast edilmek istenilen yerleri karşılamadığı ve kapsamı daralttığını düşünmekteyiz. 6545 sayılı Kanun'un gerekçesinde insanların toplu olarak bir arada yaşamasının zorunlu olduğu yerler kışla, ceza infaz kurumu, öğrenci yurdu, okul pansiyonu ve hastane olarak örneklendirilmiş ve bu suçların buralarda işlenmesi de artırım nedeni olarak kabul edilmiştir. Ancak toplu taşıma araçlarını, işyerlerini, kursları ve rehabilitasyon merkezleri ile bakım evlerini zorunluluk kapsamında değerlendirirken; uygulayıcılar tarafından şüpheye düşülebileceği

düşüncesiyle taslağımızda "insanların toplu olarak bulunduğu ortamlar" şeklinde düzenlenmiştir. Bu ortamlarla kastedilen zorunluluktan sıyrılarak hayatın olağan akışı içinde bireylerin bir arada bulunduğu, sosyal ve ekonomik hayatın vücut bulduğu yerler olan okullar, kurslar, pazar yerleri, panayırılar, festivaller, toplu taşıma araçları, öğrenci yurtları, işyerleri, mağazalar ve toplumsal gösterilerin yapıldığı yerlerdir.

5237 sayılı TCK'nın 103. maddesinin 3. fıkrasında düzenlenen ağırlaştırıcı nedenlerden biri de suçun "vasi, eğitici, öğretici, bakıcı, koruyucu aile veya sağlık hizmeti veren ya da koruma, bakım veya gözetim yükümlülüğü bulunan kişiler tarafından" işlenmesidir. Ancak ifade eksik olup somut olayları karşılama noktasında yetersiz kalmaktadır. Bahsedilen kişilerin koruma, bakım ve gözetim yükümlülüğünün sürekli olup olmadığı konusunda fıkra bir bilgi içermediğinden uygulamada farklı ve birbiriyle örtüşmeyen kararlar görülmektedir. Bu sebeple taslağımızda üçüncü fıkranın d bendinin sonuna "bu yükümlülüklerin sürekli olup olmadığı veya ne kadar sürdüğü önemli olmaksızın" ifadesi eklenmiştir. Koruma, bakım ve gözetim yükümlülüğünün kimlere yüklendiği ise somut olaya uygun olarak değerlendirilmelidir.

Taslağımızın cinsel istismar suçunda salt rızasızlık halini esas alan yapısına paralel olarak, 103/4. madde kaldırılmış ve üçüncü fıkra da yeni bir bent olarak ele alınmıştır. Kanun mevcut halinde suçun birinci fıkranın (b) bendindeki çocuklara karşı işlenmesi halinde cebir, tehdit, hile suçun unsuru sayılmıştı. Taslağımızda ise suçun cebir veya tehdit ile işlenmesi birinci fıkranın a ve b bentlerinde sözü edilen her iki grup çocuk için ağırlaştırıcı neden sayılmıştır. Dördüncü fıkra da düzenlenen "suçun silah kullanmak suretiyle işlenmesi" hali, cebir ve tehdit içinde düşünülmüş, bu nedenle silah kavramına ayrıca yer verilmesi gerekli görülmemiştir. Suçun silah kullanarak işlenmesi cebir veya tehdidin bir türüdür. Madde fıkrasında düzenlenen ceza aralıklarıyla da uygulanan cebir veya tehdidin ağırlığına göre cezalandırmanın sağlanabileceği düşünülmüştür.

Çocuğu teşhirciliğe yönlendirme

Madde 104.- (1) 15 yaşını tamamlamamış veya tamamlamış olmakla birlikte fiilin anlam ve sonuçlarını algılama yeteneği gelişmemiş çocuğu, çocuğa temasta bulunmaksızın, vücudunu teşhir etmeye herhangi bir şekilde yönlendiren kişi üç yıldan beş yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

(2) Suçun elektronik iletişim araçlarının sağladığı kolaylıktan

faydalanmak suretiyle işlenmesi halinde ilk fıkradaki suçun cezası yarı oranında artırılır.

(3) Suçun görüntü veya seslerin kayda alınması veya bunların hukuka aykırı olarak yayınlanması biçiminde işlenmesi halinde beş yıldan on yıla kadar hapis cezasına hükmolunur.

Madde gerekçesi:

Günümüzde 15 yaşını tamamlamamış veya tamamlamış olmakla birlikte fiilin anlam ve sonuçlarını anlamayan çocukların kendilerine bir zorlama olmaksızın teşhircilikte kullanılması söz konusudur. Burada çocuğun vücudunu sergilemeye yönlendirilmesi durumu ortaya çıkmakta ve giderek yaygınlık göstermeye başlamaktadır. Ayrıca bu durum teknolojinin gelişmesi sebebiyle çok daha kolay ortaya çıkabilmekte, söz konusu suç çok daha rahat işlenebilmektedir. Ayrıca çocuğun yapmış olduğu davranışlar kayda alınmakta ve çoğu zaman elde edilen kayıtlar hukuka aykırı bir şekilde sanal ortamda yayılmaktadır. Bunun sonucunda çocukların doğru ve düzgün cinsel gelişimleri olumsuz yönde etkilenmektedir. Yukarıda açıklanan sebeplerden ötürü, suçun ayrıca düzenlenmesinde, çocuğun menfaatinin korunması amacıyla görüş birliğine varılmıştır.

Cinsel taciz

MADDE 105.- ...

(2) Suçun;

...

b) Vasi, eğitici, öğretici, bakıcı, koruyucu aile veya sağlık hizmeti veren ya da koruma, bakım veya gözetim yükümlülüğü bulunan kişiler tarafından, **bu yükümlülüklerin sürekli olup olmadığı veya ne kadar sürdüğü önemli olmaksızın,**

İnsanların toplu olarak bulunduğu ortamların sağladığı kolaylıktan faydalanmak suretiyle

...

Madde gerekçesi:

*Taslağımızda 6545 sayılı Kanun ile cinsel taciz suçunun ağırlaştırıcı nedeni olarak düzenlenen suçun **çocuklara karşı işlenmesine ilişkin düzenleme korunmuştur. İkinci fıkranın (b) ve (c) bentlerinde 103. madde ile paralel değişiklikler yapılmıştır. Ceza miktarları ise orantılı bulunduğu için değiştirilmemiştir.***

AİLE DÜZENİNE KARŞI SUÇLAR

Birden çok evlilik, hileli evlenme, dinsel tören

MADDE 230.-

(5) Evlenme akdinin kanuna göre yapılmış olduğunu gösteren belgeyi görmeden bir evlenme için dinsel tören yapan kimse hakkında **altı aydan bir yıla kadar hapis cezası verilir.**

Madde gerekçesi:

Anayasa Mahkemesi tarafından 10.06.2015 tarihinde verilen 29382 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 2015/51 sayılı iptal kararı ile TCK’nın 230/5 ve 230/6 fıkraları iptal edilmiştir. Söz konusu karar resmi nikâh olmaksızın evlenmenin dinsel töreninin yapılmasını suç olmaktan çıkarmıştır. Düzenlemenin iptali çok çeşitli toplumsal sorunları ve hak ihlallerini beraberinde getirecektir. Türkiye İstatistik Kurumu verilerine göre ülkemizde çocukların cinsel istismarının, birden çok sayıda yapılan evliliklerin ve çocukların zorla evlendirilmesinin sıklıkla görüldüğü bölgeler ile iptal edilen düzenlemenin en sık ihlal edildiği bölgeler birbirleriyle uyuşmaktadır. Bu bölgelerde dinsel tören evliliğinin toplumsal kabul edilebilirliğinin temelini oluşturmakta ve insanlar resmi nikâhtan çok dinsel törenin bulunmasına önem vermektedirler. Buradan hareketle iptal kararının çocuk istismarını, zorla evlendirmeyi ve çok eşliliği artıracığını söylemek gerekir.

Pek çok dinde evlenme ehliyeti biyolojik olarak ergenlik çağına girmekle kazanılmaktadır. Ülkemizde 9-12 yaş aralığındaki çocuklar ergenlik çağına girmektedirler. Dolayısıyla iptal kararına kadar ülkemizde çocukların, evlenmenin dinsel töreni aracılığıyla istismarının önündeki tek hukuki engel resmi nikâhın bulunması şartıydı. Kaldı ki ülkemizde biyolojik olarak ergin olmadan “evlendirilen” çocuklar bulunmaktadır. Tüm bu sosyal gerçeklik karşısında, Anayasa Mahkemesi’nin iptal kararı çocuğu cinsel istismara karşı koruyan tek hukuki engeli de ortadan kaldırmıştır.

Hukuk düzenimiz ne bu iptal kararından önce ne de şimdi evliliğinin dinsel töreninin yapılmasını yasaklamaktadır. Hukukumuzda resmi nikâh evlilikte her iki tarafın ve doğacak çocukların hakları için bir güvence teşkil etmektedir. İptal edilen normların amacı evliliğinin dinsel törenini engellemek değil kadın ve çocukların haklarının dinsel tören aracılığıyla ihlal edilmesini engellemektir. Anayasa Mahkemesi’nin iptal kararı yeni bir yasal düzenlemeye engel değildir. Bu nedenle derhal yeni bir yasal düzenleme yapılarak kadın ve çocuk haklarının dinsel tören aracılığıyla ihlalinin önüne geçilmesi gerekir.

Sonuç olarak yapılması önerilen düzenlemeyle eski düzenlemeye nispeten suçun cezası artırılmıştır ve anlatılan gerekçelerle hükmün zorla evlendirme maddesine paralel olarak düzenlenmesi uygun görülmüştür.

Zorla evlendirme

MADDE 230/A. - (1) Bir kimseyi, özgür iradesi olmaksızın, evlenmeye zorlayan kişi ya da kişiler bir yıldan üç yıla kadar hapis cezasıyla cezalandırılır.

(2) Zorla evlenme gerçekleştiği takdirde, evliliğe zorlayan kişi hakkında dört yıldan altı yıla kadar hapis cezasına hükümlenir.

(3) Mağdurun çocuk olması halinde ise; yukarıdaki fıkralara göre verilecek ceza yarı oranında artırılır.

(4) Zorla evlendirme için başvurulmuş cebir ve şiddetin kasten yaralama suçunun ağır neticelerine neden olması hâlinde, ayrıca kasten yaralama suçuna ilişkin hükümler uygulanır.

Madde gerekçesi:

Evlilik, karşı cinsten iki kişinin özgür iradeleriyle bir beraberlik kurmasıdır. İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi'nin 16. maddesine göre; "Yetişkin her erkeğin ve kadının, ırk, yurttaşlık veya din bakımlarından herhangi bir kısıtlamaya uğramaksızın evlenme ve aile kurmaya hakkı vardır. Evlenme sözleşmesi, ancak evleneceklerin özgür ve serbest iradeleri ile yapılır."

Zorla evlenme, eşlerden birinin ya da her iki eşin özgür iradesi olmaksızın evlenmesini ifade eder. Birleşmiş Milletler Örgütü, zorla evlenmeyi "MODERN KÖLELİK BİÇİMİ" olarak nitelendirmektedir. Özellikle, kadınların insan hakları ağır bir şekilde ihlal edilmektedir. Toplumun önemli bir kesimi, bu duruma karşı duyarsız kalmaktadır; hatta bazı yörelerde zorla evlendirme korunmak istenen bir uygulama olarak yer almaktadır.

Zorla evlilikler, bireyden başlayarak tüm toplumda olumsuz sonuçlar yaratmakta, kadın-erkek eşitsizliğini derinleştirmektedir. Özellikle çocuklara evlilik ile birlikte hazır olmadıkları birçok sorumluluk yüklenmekte, bu da onları ailelerinden, arkadaşlarından, sosyal açıdan izole etmektedir. Bu durum kız çocuklarının eğitim hakkını kullanabilmesinin, istihdama ve sosyal hayata katılabilmesinin önünde büyük bir engeldir. Erken evlilikler sonucunda meydana gelen erken yaş gebeliği ve doğumu sonucunda anne ve bebek ölümleri artmakta, aile içi şiddet, geçimsizlik ve hatta intihar vakaları görülmektedir. Tüm bu nedenler, zorla evlendirmenin ayrı bir suç olarak Türk Ceza Kanunu'nda düzenlenmesini gerekli kılmaktadır.

Maddenin birinci fıkrasında, zorla evlenmenin henüz gerçekleşmediği hal düzenlenmiştir. Bu düzenlemedeki amaç; sonucu oldukça ağır olan zorla evliliğin gerçekleşmesinin önüne geçebilmek ve kişiyi, tehdit, cebir ve iradesini etkileyen başka nedenlerle istemediği birisiyle evlenmekten korumaktır. Kişi ya

da kişiler kavramından anlaşılması gereken, sadece aile bağlarıyla gücünü kullanan veya mağdur üzerinde özel nüfuza sahip kişiler değil; baskı ve şiddetle evliliğe zorlayan her kimsedir.

Maddenin ikinci fıkrasında, evliliğin gerçekleşmesi durumu neticesi sebebiyle ağırlaşan bir suç olarak düzenlenmiştir. Evliliğin gerçekleşmesi mağdur bakımından daha ağır sonuçlara sebebiyet verdiği için birinci fıkraya göre daha ağır bir ceza öngörülmüştür.

Üçüncü fıkrada; on sekiz yaşından küçük kimseleri ayrıca koruma altına alan bir düzenlemeye gidilmiştir. Türk Ceza Kanunu'ndaki "On sekiz yaşından küçük herkes çocuktur" ifadesiyle ve Anayasamızda öngörülen çocuklara yönelik pozitif ayrımcılık ilkesiyle paralellik gösteren bir düzenlemedir.

Dördüncü fıkrada TCK'nun genel eğilimine uygun olarak kasten yaralama suçunun neticesi sebebiyle ağırlaşmış hallerinin ortaya çıkması halinde ayrıca ceza verileceği düzenleme altına alınmıştır.

Evlenme ehliyeti olmayan kimseyi, evlenmenin dinsel törenini yapmaya zorlama

MADDE 230/B.- Evlenme ehliyeti olmayan kimseyi, evlenmenin dinsel törenini yapmaya zorlayan bir yıldan 3 yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

Madde gerekçesi:

Türk Medeni Kanunu'nda evlenme ehliyetine ilişkin kurallar belirlenmiş, Türk Ceza Kanunu'nda ise; Anayasa Mahkemesi kararı ile iptal edilene kadar resmi evlilik olmaksızın imam nikâhı yapılması suç olarak kabul edilmişti. Ancak; uygulamada evlenme ehliyeti olmayan kişilerin ve özellikle çocukların evlenmenin dinsel töreni yapılmak suretiyle bir araya getirildikleri ve hukuken geçerli olmayan bir evliliğe zorlandıkları hallere sıkça rastlanmaktadır. Bu nedenle bu tür davranışların toplum önünde çocuk istismarını meşrulaştırdığı düşünüülerek böyle özel bir düzenleme yapılması ihtiyacı ortaya çıkmıştır.

TASARININ KABUL EDİLMESİ HALİNDE DEĞİŞEN HÜKÜMLERİN TAM METNİ

CİNSEL ÖZGÜRLÜĞE KARŞI SUÇLAR

Cinsel saldırı

Madde 102.-(1) Cinsel davranışlarla bir kimsenin vücut dokunulmazlığını ihlâl eden kişi, mağdurun şikâyeti üzerine, dört yıldan yedi yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır. Cinsel davranışın sarkıntılık

düzeyinde kalması hâlinde iki yıldan dört yıla kadar hapis cezası verilir.

(2) Fiilin vücuda anal, oral veya vajinal yoldan organ veya sair bir cisim sokulması veya mağduru bu davranışlarda bulunmaya veya maruz kalmaya zorlamak suretiyle gerçekleştirilmesi durumunda, on yıldan on beş yıla kadar hapis cezasına hükmolunur. Bu fiilin eşe karşı işlenmesi hâlinde, soruşturma ve kovuşturmanın yapılması mağdurun şikâyetine bağlıdır.

(3) Suçun;

a) Beden veya ruh bakımından kendisini savunamayacak durumda bulunan kişiye karşı,

b) Kamu görevinin, vesayet veya hizmet ilişkisinin sağladığı nüfuz kötüye kullanılmak suretiyle,

c) Üçüncü derece dâhil kan veya kayın hısımlığı ilişkisi içinde bulunan bir kişiye karşı ya da üvey baba, üvey ana, üvey kardeş, evlat edinen veya evlatlık tarafından,

d) Silahla veya birden fazla kişi tarafından birlikte,

e) İnsanların toplu olarak bulunduğu ortamların sağladığı kolaylıktan faydalanmak suretiyle, işlenmesi hâlinde, yukarıdaki fıkralara göre verilen cezalar yarı oranında artırılır.

(4) Cinsel saldırı için başvuru olan cebir ve şiddetin kasten yaralama suçunun ağır neticelerine neden olması hâlinde, ayrıca kasten yaralama suçuna ilişkin hükümler uygulanır.

(5) Suç sonucu mağdurun bitkisel hayata girmesi veya ölümü hâlinde, ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasına

hükmolunur.

Çocuğun cinsel istismarı

MADDE 103.-(1)Çocuğu cinsel yönden istismar eden kişi altı yıldan on yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır. Cinsel istismarın sarkıntılık düzeyinde kalması halinde üç yıldan altı yıla kadar hapis cezası verilir.

Cinsel istismar deyiminden;

a) On beş yaşını tamamlamamış veya tamamlamış olmakla birlikte fiilin anlam ve sonuçlarını kavrama yeteneği gelişmemiş olan çocuklara karşı vücut teması ile gerçekleştirilen her türlü cinsel davranış,

b) Diğer çocuklara karşı, rızaları hilafına gerçekleştirilen cinsel davranışlar anlaşılır.

(2) Cinsel istismarın vücuda anal, oral veya vajinal yoldan organ veya sair bir cisim sokulması suretiyle veya mağduru bu davranışlarda bulunmaya veya maruz kalmaya zorlamak suretiyle gerçekleştirilmesi durumunda, on iki yıldan aşağı olmamak üzere hapis cezasına hükmolunur.

(3) Suçun,

a) Birden fazla kişi tarafından birlikte,

b) İnsanların toplu olarak bir arada yaşama zorunluluğunda bulunduğu ortamların sağladığı kolaylıktan faydalanmak suretiyle,

c) Üçüncü derece dahil kan veya kayın hısımlığı ilişkisi içinde bulunan bir kişiye karşı ya da üvey baba, üvey ana , üvey kardeş veya evlat edinen tarafından,

d) Vasi, eğitici, öğretici, bakıcı, koruyucu aile veya sağlık hizmeti veren ya da koruma, bakım veya gözetim yükümlülüğü bulunan kişiler tarafından, bu yükümlülüklerin sürekli olup olmadığı veya ne kadar sürdüğü önemli olmaksızın,

e) Kamu görevinin veya hizmet ilişkisinin sağladığı nüfuz kötüye kullanılmak suretiyle,

f) Cebir veya tehditle işlenmesi halinde ise yukarıdaki fıkralara göre verilecek ceza, üçte birinden üçte ikisine kadar artırılarak hükmolunur.

(4) Cinsel istismar için başvuru olan cebir ve şiddetin kasten yaralama suçunun ağır neticelerine neden olması hâlinde, ayrıca kasten yaralama suçuna ilişkin hükümler uygulanır.

(5) Suç sonucu mağdurun bitkisel hayata girmesi veya ölümü hâlinde, ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasına hükmolunur.

Çocuğu teşhirciliğe yönlendirme

Madde 104.- (1) 15 yaşını tamamlamamış veya tamamlamış olmakla birlikte fiilin anlam ve sonuçlarını algılama yeteneği gelişmemiş çocuğu, çocuğa temasta bulunmaksızın, vücudunu teşhir etmeye herhangi bir şekilde yönlendiren kişi üç yıldan beş yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

(2) Suçun elektronik iletişim araçlarının sağladığı kolaylıktan faydalanmak suretiyle işlenmesi halinde ilk fıkradaki suçun cezası yarı oranında artırılır.

(3) Suçun görüntü veya seslerin kayda alınması veya bunların hukuka aykırı olarak yayınlanması biçiminde işlenmesi halinde beş yıldan on yıla kadar hapis cezasına hükmolunur.

Cinsel taciz

MADDE 105.- (1) Bir kimseyi cinsel amaçlı olarak taciz eden kişi hakkında, mağdurun **şikayeti** üzerine, üç aydan iki yıla kadar hapis cezasına veya adli para cezasına fiilin çocuğa karşı işlenmesi hâlinde altı aydan üç yıla kadar hapis cezasına hükmolunur.

(2) Suçun;

a) Kamu görevinin veya hizmet ilişkisinin ya da aile içi ilişkisinin sağladığı kolaylıktan faydalanmak suretiyle,

b) Vasi, eğitici, öğretici, bakıcı, koruyucu aile veya sağlık hizmeti veren ya da koruma, bakım veya gözetim yükümlülüğü bulunan kişiler tarafından, bu yükümlülüklerin sürekli olup olmadığı veya ne kadar sürdüğü önemli olmaksızın

c) İnsanların toplu olarak bulunduğu ortamların sağladığı kolaylıktan faydalanmak suretiyle,

d) Posta veya elektronik haberleşme araçlarının sağladığı kolaylıktan faydalanmak suretiyle,

e) Teşhir suretiyle,

işlenmesi hâlinde yukarıdaki fıkraya göre verilecek ceza yarı oranında artırılır. Bu fiil nedeniyle mağdur; işi bırakmak, okuldan veya ailesinden ayrılmak zorunda kalmış ise verilecek ceza bir yıldan az olamaz.

AİLE DÜZENİNE KARŞI SUÇLAR

Birden çok evlilik, hileli evlenme, dinsel tören

MADDE 230.-

(1) Evli olmasına rağmen, başkasıyla evlenme işlemi yaptıran kişi, altı aydan iki yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

(2) Kendisi evli olmamakla birlikte, evli olduğunu bildiği bir kimse ile evlilik işlemi yaptıran kişi de yukarıdaki fıkra hükmüne göre cezalandırılır.

(3) Gerçek kimliğini saklamak suretiyle bir başkasıyla evlenme işlemi yaptıran kişi, üç aydan bir yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

(4) Yukarıdaki fıkralarda tanımlanan suçlardan dolayı zamanaşımı, evlenmenin iptali kararının kesinleştiği tarihten itibaren işlemeye başlar.

(5) Evlenme akdinin kanuna göre yapılmış olduğunu gösteren belgeyi görmeden bir evlenme için dinsel tören yapan kimse hakkında altı aydan bir yıla kadar hapis cezası verilir.

Zorla evlendirme

MADDE 230/A. - (1) Bir kimseyi, özgür iradesi olmaksızın, evlenmeye zorlayan kişi ya da kişiler bir yıldan üç yıla kadar hapis cezasıyla cezalandırılır.

(2) Zorla evlenme gerçekleştiği takdirde, evliliğe zorlayan kişi hakkında dört yıldan altı yıla kadar hapis cezasına hükmolunur.

(3) Zorlanan kişi çocuk ise; yukarıdaki fıkralara göre verilecek ceza yarı oranında artırılır.

(4) Zorla evlendirme için başvuru için cebir ve şiddetin kasten yaralama suçunun ağır neticelerine neden olması hâlinde, ayrıca kasten yaralama suçuna ilişkin hükümler uygulanır.

MADDE 230/B.- Evlenme ehliyeti olmayan kimseyi, dinsel tören yapmaya zorlayan bir yıldan üç yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.